

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

Art. I. Gratia Dei supernaturalis ad Ædificii spiritualis structuram
necessaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

S E R M O II. ÆDIFICIUM SPIRITUALE THEOLOGICVM

A R T I C U L U S I.

G R A T I A S U P E R N A T U R A L I S

Ad Ædificii Spiritualis structuram necessaria.

ONGE augustius superiore est alterum
Ædificium Christiani Architecli, quod Sp.
rituale, & Theologicum. & Divinum appellant
potest. Constat siquidem eâ materiâ, & ei
iis construitur Virtutibus, ac Dei Donis: quæ naturalem
hominis potestatem longè superant, ideoque humano
studio, atque industria, nisi altior quædam vis atque po-
tentia accesserit, haberi non possunt: quamobrem ea
cælitus immitti, & infundi à Deo necesse est. Talis im-
primis, omnium consensu Doctorum, judicatur esse di-
vina illa qualitas, quæ GRATIA dicitur, quâ, dum
sanctificamur, seu justificamur, id est, justi coram Deo,
nempe, legi ipsius conformes, efficiuntur, remittunt mo-
mento, peccata omnia, ex inimicis Dei capitalissimis
intimi amici, ex peregrinis & alienis domestici, ex pec-
cati mancipiis, Filii Dei constituimur, & unitur nobis
intime Spiritus-Sanctus, ipsa quæ Divinitas. Quocirca,
in iis, qui per Gratiam sanctificantur, hæc omnia con-
currunt.

P R I M O remissio peccatorum. Ista enim fit per Gra-
tiam illam. Tum, quatenus est tale donum creatum,

Deo

Deo peccata condonante liberaliter concessum. Tum, quatenus ex naturâ suâ est incompossibilis cum peccato, ideoque vi sua delectiva peccati. Tum, quatenus unit homini Spiritum Sanctum Sanctificatorem, seu Divinam ipsam Naturam. **SECUNDO.** Adoptio in filios-siquidem constituit Gratia filios Dei, quippe Divinæ participes naturæ. **TERTIO.** Præsentia Dei intima. Nam Gratia secum dicit, vel trahit, ut etiam loquuntur Theologî, Naturam Divinam, eamque homini præsentem & inhabitantem facit, ita, ut etiamsi ita non esset Immensa & ubique per essentiam, tamen homini eam intimè præsentem sisteret. Cujus rationem hanc dant Scholæ Doctores Theologicæ aliqui: quoniam unio Dei cum homine per Gratiam non est solum unio, per affectum & amorem, ut quidam alii sentiunt; sed est unio per naturæ communicationem & inhabitacionem Spiritus. Atqui non videtur posse homo verè ac reapse dici filius Dei, & particeps Naturæ divinæ, si ipsa non sit in homine, sed procul ab eo sit sejuncta. Hinc Spiritus Sanctus dicitur homini dari in justificatione, & Deus ad eum venire: videlicet, ut ad Domicilium: & in eo manere, nempe ut in habitaculo proprio. Joannis XIV. 23. *Ad eum veniemus, & mansio[n]em apud eum faciemus.* **QUARTO** Donatio juris ad vitam æternâ. Siquidem Gratia tribuit ius ad vitam æternam, eaque hominem reddit dignum. **QUINTO.** Dignificatio operum humanorum: nam Gratia reddit hominis opera digna vita æterna. Non enim opera hominis quantumvis dicantur & sint supernaturalia, per se, & secundum physicam, sunt digna vitæ æterna: cùm non sunt condigne passiones hujus temporis ad futuram gloriam quaerere velabitur in nobis: ad Roman. VIII. 18. sunt autem condigna ratione estimationis moralis quam censentur accipere à Divinitate inhabitante, ac

con-

constituente hominem filium Dei, sive, quatenus sunt opera filii Dei, nempe confortis Divinæ naturæ, atque ita Deificati.

ARTICULUS II, VIRTUTES

Ad Aedificii spiritualis structuram requisita.

GRATIAM, vel consequuntur, vel comitantur, vel ex eâ profluunt, ut rivi è fronte, proprietates et substantia, effectus ex causa, vel producente, vel elicente, aut evocante Virtutes, quæ Aedificii spirituali Theologici sunt materia, ut lapides & ligna.

I. VIRTUTES THEOLOGICÆ.

Imprimis sunt tres illæ, quæ Theologicæ vocantur *Fides, Spes, Caritas;* quas viribus humanis non posse comparari, ideoque à Deo liberaliter ex alto immitti, & quidem cum ipsa Gratia, dubitare non possumus. Este-aim id lantum in Synodo Tridentina, cuius hoc est decretum sess. vi. c. vii. *In justificatione cum remissione peccatorum, haec omnia simul infusa accipere hominem per Iesum Christum cui inseritur, Fidem, Spem, & Caritatem.*

II. VIRTUTES CARDINALES.

ET III. MORALES INFUSÆ.

Superioribus accedunt Virtutes Cardinales: *Prudentia, Iustitia, Fortitudo, Temperantia.* Quibus adjungo Virtutes omnes Morales à Deo peculiariter datas seu infusas, distinctas à Moralibus acquisitis. Existimo enim, prædictas Virtutes morales solitas adquiri nostris operationibus, & humana industria, esse alias Mortales divinitus infusas,